

ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА
ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ
СОРОК ПЕРША (ПОЗАЧЕРГОВА) СЕСІЯ
Р І Ш Е Н Н Я

07.11.2023

м. Охтирка

№873 - МР

Про Програму розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2024-2026 роки

Відповідно до пункту 11, пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», заслухавши інформацію управління фінансів та економіки Охтирської міської ради про хід виконання заходів Програми розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Охтирської міської ради від 22.12.2020 №34-МР «Про затвердження Програми розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2021-2023 роки» (зі змінами та доповненнями), керуючись частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада **ВИРІШИЛА:**

1. Інформацію управління фінансів та економіки Охтирської міської ради про хід виконання заходів Програми розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2021-2023 роки взяти до відома (додаток 1).

2. Затвердити Програму розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2024-2026 роки (додаток 2).

3. Управлінню фінансів та економіки Охтирської міської ради (Шаркова Н.М.) забезпечити організацію роботи по виконанню заходів Програми розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2024-2026 роки.

4. Контроль за виконання цього рішення покласти на постійну комісію з питань бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій, промисловості та підприємництва (Бейзим Л.М.).

Міський голова

Павло КУЗЬМЕНКО

**Інформація
про хід виконання заходів Програми розвитку малого і середнього
підприємництва Охтирської міської територіальної громади
на 2021-2023 роки**

Основним механізмом реалізації державної політики розвитку малого бізнесу на місцевому рівні є Програма розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки, затверджена рішенням Охтирської міської ради від 22 грудня 2020 №34-МР (зі змінами та доповненнями).

Програма розрахована на три роки та спрямована на виконання заходів з впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності, фінансової підтримки, ресурсного та інформаційного забезпечення, формування інфраструктури підтримки підприємництва у відповідності із вимогами Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні». На фінансування Програми з бюджету громади планувалося виділити 400,0 тис.грн.: у 2021 році – 120,0 тис.грн., 2022 році – 140,0 тис.грн. та 2023 році – 140,0 тис.грн. З метою підтримки бізнесу під час дії карантинних обмежень, спричинених коронавірусом SARS-CoV-2, у 2021 році було додатково виділено кошти у сумі 1325,0 тис.грн. Фактично у 2021 році було використано 1445,0 тис.грн., через першочерговість фінансування в 2022 році було витрачено 8,0 тис.грн., до кінця 2023 року планується використати 140,0 тис.грн.

Заходи із впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності проводились з урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» - це планування, розробка проектів регуляторних актів, їх аналіз та оприлюднення, також відстеження результативності діючих регуляторних актів. Така робота забезпечила недопущення прийняття економічно-недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання у діяльність суб'єктів господарювання. Інформація про регуляторну діяльність на кожному з етапів оприлюднюється у ЗМІ.

З метою зменшення тиску на мале та середнє підприємництво, протягом останніх трьох років Охтирською міською радою та її виконавчим комітетом було скасовано 6 регуляторних актів.

Планом регуляторної діяльності на 2023 рік міською радою та її виконавчим комітетом передбачено розробку 2 проектів регуляторних актів.

У відповідності до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» міська рада дотримувалася єдиного підходу до підготовки проектів регуляторних актів, так станом на 01 вересня 2023 року розробниками були підготовлені та затверджені 2 регуляторні акти:

- Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху;

- Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в режимі маршрутного таксі.

Станом на 01 листопада 2023 року в місті діє 27 регуляторних актів, з яких 20 рішень Охтирської міської ради та 7 – її виконавчого комітету. Переважна більшість регуляторних актів спрямована на правове регулювання господарських відносин щодо встановлення місцевих податків та зборів, впорядкування земельних, орендних відносин, розвитку транспортного обслуговування населення, встановлення тарифів на проїзд міськими автобусними маршрутами, правил дотримання тиші, благоустрою міста та інше.

На сторінках офіційного сайту Охтирської міської ради, розміщено Реєстр власних регуляторних актів з наведенням інформації про їх дати прийняття та номери. Перелік діючих регуляторних актів оновлюється по мірі їх прийняття.

Також інформацію про розроблені регуляторні акти Охтирської міської ради та її виконавчого комітету розміщено на Єдиному веб - порталі відкритих даних data.gov.ua.

На території міської ради здійснює роботу Координаційна рада з питань розвитку підприємництва. У 2023 році проведено 3 засідання координаційної ради на яких розглянуто 10 питань.

Слід зазначити, що мале і середнє підприємництво тривалий час функціонує у складних політичних та соціально-економічних умовах. Встановлення у 2020-2021 роках на території України карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби спричиненої коронавірусом COVID-19 в свою чергу не сприяли розвитку підприємництва.

За аналітичними даними, найбільше карантин «ударив» по малому бізнесу. Суттєвих фінансових втрат зазнали заклади ресторанного господарства, туристична та готельна сфера. Отримали прибутки та майже не зазнали фінансових втрат продуктові магазини, аптеки та автозаправки, які протягом локдауну працювали безперебійно.

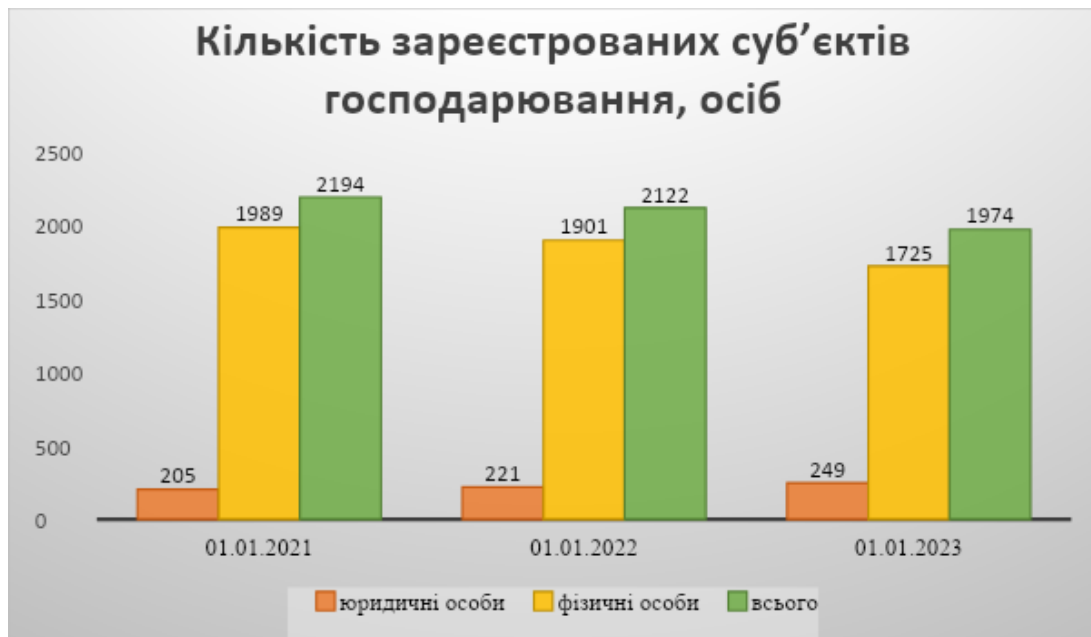
Проте дослідження стану підприємницького середовища показало, що спостерігався й ряд позитивних тенденцій у його розвитку. Так, у 2021 році відбулось покращення основних структурних показників діяльності малого і середнього підприємництва (загальної кількості підприємств, кількості найманих працівників, кількості фізичних осіб-підприємців, обсягу реалізованої продукції та відрахувань до бюджетів усіх рівнів).

Однак, у 2022 році з початком повномасштабної війни росії проти України бізнес громади знову зазнав значних втрат, а саме скорочення робочих місць, зменшення надходжень до бюджету, обсягу реалізації промислової продукції, порушення логістичних схем, часткове або повне призупинення діяльності виробництва промислових підприємств.

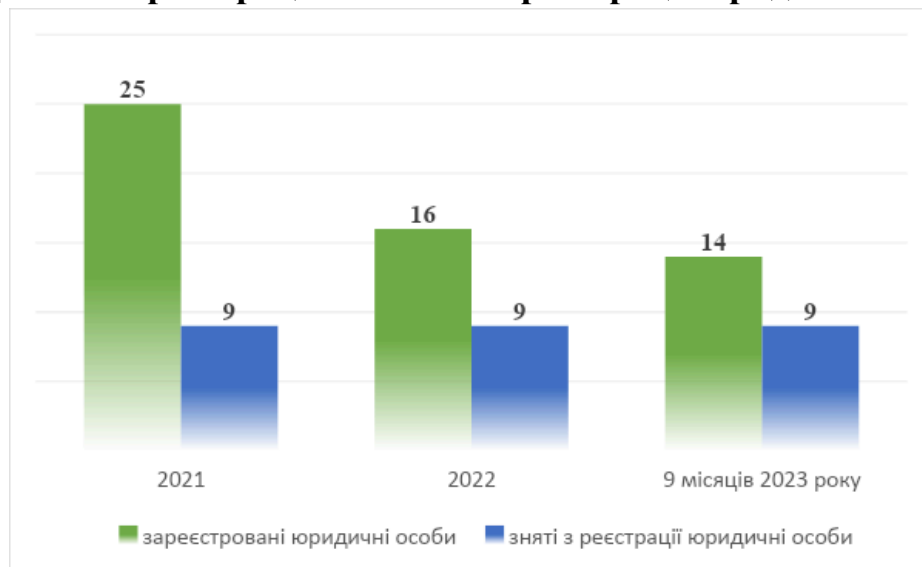
Згідно інформації, наданої відділом державної реєстрації, протягом 2021-2023 років кількість реєстрації платників податків зменшилась з 2194 осіб до 1974 осіб (на 220 осіб або на 11,1%). Кількість фізичних-осіб підприємців зменшились з 1989 осіб до 1725 осіб (на 264 особи або на 15,3%), що пов'язано

з перебуванням бізнесу в умовах карантинних обмежень, спричинених коронавірусом SARS-CoV-2 у 2021 році та повномасштабним вторгненням країни-агресора у 2022 році.

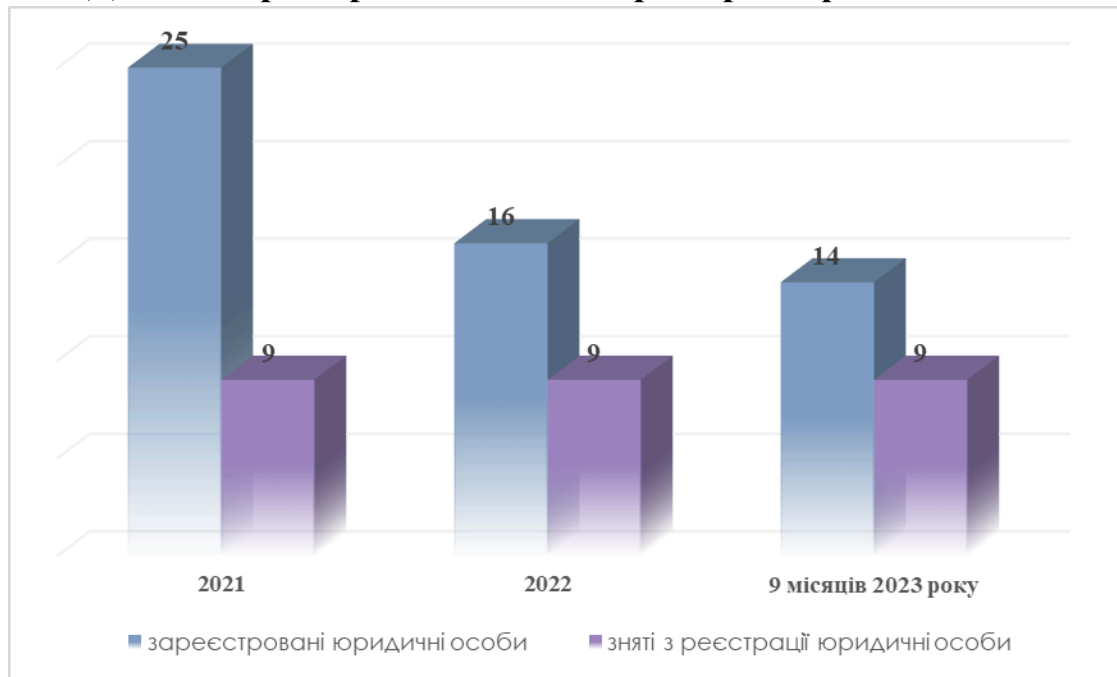
Реєстрація юридичних осіб за останні 3 роки збільшилась з 205 осіб до 249 осіб (на 44 особи або на 21,5%). Вони реєструвались переважно з такими видами діяльності: надання послуг харчування, вантажний автомобільний транспорт, надання в оренду приміщень та комп'ютерне програмування. Найбільше офіційно оформлених працівників припадає на надання послуг харчування та комп'ютерне програмування.

Динаміка реєстрації та зняття з реєстрації юридичних осіб

Динаміка реєстрації та зняття з реєстрації фізичних осіб

Для забезпечення підприємців необхідною інформаційно-консультаційною підтримкою в місті діє телефонна «гаряча лінія з питань підприємництва» за номером 4-15-16, а також в управлінні фінансів та економіки Охтирської міської ради надаються консультації з питань підприємництва.

З метою формування стимулюючих механізмів ресурсної підтримки малого та середнього бізнесу на офіційному сайті Охтирської міської ради щокварталу оприлюднюються переліки вільних об'єктів державної, комунальної та інших форм власності, що пропонуються для передачі в оренду суб'єктам господарювання для здійснення виробничої діяльності (Інвестору/Оренда комунального майна).

Одним із критеріїв оцінки ефективності розвитку малого підприємництва є створення сприятливих умов для залучення населення до підприємницької діяльності. В цьому напрямку Охтирським міськрайонним центром зайнятості постійно здійснюються заходи з питань навчання суб'єктів малого підприємництва та залучення безробітних осіб до сфери бізнесу.

Підприємцям постійно пропонується взяти участь в міжнародних грантових програмах. Інформація про умови участі розміщується як на офіційному сайті міської ради, так і розсилається на електронні адреси членам координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

На виконання вимог Закону України від 30.03.2021 №1358-IX «Про надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» Охтирською міською радою 07.09.2021 року було прийнято рішення «Про внесення змін до рішення міської ради від 22.12.2020 №34-МР «Про Програму розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2021-2023 роки» в частині виділення коштів

на надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів у сумі 1788 грн. на одну особу. Фінансову карантинну допомогу отримала 741 особа на загальну суму 1324,9 тис.грн.

Для забезпечення підтримки бізнесу та мешканців Охтирської міської територіальної громади під час воєнного стану, виконавчим комітетом міської ради було прийнято рішення «Про затвердження Порядку надання компенсації вартості комунальних послуг суб'єктам господарювання та фізичним особам, які безкоштовно надавали допомогу Збройним Силам України та підрозділам територіальної оборони у період воєнного стану». Протягом 2022 року отримали компенсацію 13 осіб на загальну суму 233,1 тис. грн.

Більше ста об'єктів нерухомого майна, що належить підприємцям, зазнало руйнувань під час авіаударів, проте жоден з них не отримує пільги по сплаті податкових зобов'язань, які надані державою. Охтирською міською радою у червні 2023 року прийнято рішення про надання пільг зі сплати податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки для суб'єктів господарювання, майно яких зазнало незначних пошкоджень, але придатне для проживання/використання за цільовим призначенням (відповідно) та підлягає відновленню шляхом поточного ремонту. Проте, Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України не працює в повній мірі, що не дозволяє податковим органам здійснити відповідні коригування податкових зобов'язань. Тому, управлінням фінансів та економіки було надано пропозицію до Асоціації міст України про необхідність внесення змін до Податкового кодексу України в частині врегулювання порядку отримання інформації з Державного реєстру майна податковими органами.

В рамках виконання заходів Програми та з метою залучення молоді до малого та середнього підприємництва, проводились Конкурси бізнес-планів для підприємців початківців. У 2021 році переможцем даного Конкурсу із сумою гранту 80,0 тис. грн. було відкриття психологічно-консультаційного центру «Гештальт». В 2022 році, враховуючи першочерговість фінансування витрат на оборону, даний Конкурс не проводився. Для популяризації даного Конкурсу влітку 2023 року було змонтовано відеоролик з усією необхідною інформацією та розміщено в мережі інтернет. Грант у розмірі 100,0 тис.грн. у 2023 році дістався проєкту на доставку суші та азійської кухні «Sushi Vibe».

Протягом січня – жовтня 2023 року на виконання заходів Програми використано 111,7 тис.грн., а саме на придбання та виготовлення презентаційно-іміджевих матеріалів, привітання до Дня підприємця та надання гранту переможцю Конкурсу. До кінця року планується використати 28,3 тис.грн. на висвітлення інформації про стан розвитку малого та середнього підприємництва в засобах масової інформації та на придбання канцтоварів.

Секретар міської ради

Вікторія БУЛАХ

Начальник управління

Наталія ШАРКОВА

Додаток 2

до рішення міської ради

від 07.11.2023 № 873 - МР

**Програма
розвитку малого і середнього підприємництва
Охтирської міської територіальної громади на
2024-2026 роки**

**2023р.
ЗМІСТ**

№ з/п	Назва розділу	Номер сторінки
	Вступ	3
1.	Паспорт Програми	4
2.	Стан і аналіз розвитку малого і середнього підприємництва в громаді	5
3.	Мета Програми	9
4.	Очікувані прогностні показники ефективності реалізації заходів Програми	9
5.	Моніторинг Програми та контроль за реалізацією її заходів	10
6.	Заходи Програми	11

ВСТУП

В умовах зміни економічної ситуації підприємство є надто вразливим до будь-яких кризових явищ, а тому повинно бути в зоні особливої уваги держави та органів місцевого самоврядування.

Мале підприємництво – найбільш конкурентоспроможний сегмент економіки будь-якої розвинутої країни. Відіграючи одну з провідних ролей у розвитку приватного сектору поступово стає важливим чинником сталого економічного зростання і розв'язання таких економічних і соціальних завдань, як сприяння структурній перебудові економіки, зміцнення економічної бази регіонів, швидке насичення ринку товарами та послугами, послаблення монополізму і розвитку конкуренції, забезпечення зайнятості населення, тощо.

Програма розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади є складовою частиною комплексу заходів щодо сприяння розвитку ринкових відносин та забезпечення сталого розвитку територіальної громади.

Для створення сприятливого середовища, формування та функціонування суб'єктів малого і середнього бізнесу в громаді розроблено Програму розвитку малого та середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2024-2026 роки (далі – Програма).

Програма розроблена відповідно до законів України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, “Про адміністративні послуги”.

Програму сформовано як комплекс взаємопов'язаних та узгоджених заходів, що мають адресне спрямування з визначенням відповідних виконавців, термінів виконання, джерел фінансування, є відкритою для участі в її реалізації суб'єктів господарювання - юридичних та фізичних осіб, громадських організацій та об'єднань підприємців, реалізація її заходів сприятиме розвитку підприємництва громади протягом 2024-2026 років.

1. ПАСПОРТ

Програми розвитку малого і середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади на 2024-2026 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Охтирська міська рада
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документу органу виконавчої влади про розроблення Програми	Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні»
3.	Розробник Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради
4.	Співрозробники Програми	Виконавчі органи Охтирської міської ради; Головне управління Державної податкової служби у Сумській області (за згодою); Головне управління статистики у Сумській області; Охтирська філія Сумського обласного центру зайнятості; Координаційна рада з питань розвитку підприємництва; Постійна комісія з питань бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій, промисловості та підприємництва
5.	Учасники Програми	Виконавчі органи Охтирської міської ради, суб'єкти господарювання, громадські організації підприємців міста
6.	Відповідальний виконавець Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради
7.	Термін реалізації Програми	2024-2026 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього у тому числі:	478,0
8.1.	кошти державного бюджету, тис. грн.	-
8.2.	кошти місцевого бюджету, тис. грн.	478,0
8.3.	інші джерела фінансування, тис. грн.	-

2. Стан і аналіз розвитку малого і середнього підприємництва в громаді

Розбудова сектору малого і середнього підприємництва відіграє ключову роль в підвищенні рівня конкурентоспроможності громади, відновленні сталого економічного зростання та розвитку сприятливого середовища для провадження підприємницької діяльності, залучення внутрішніх інвестицій в економіку громади. Мале та середнє підприємництво відіграє значну роль у підвищенні рівня зайнятості та рівня життя населення.

Станом на 01.10.2023 на території Охтирської міської територіальної громади зареєстровано 2011 суб'єктів господарювання, з них 1750 фізичних осіб підприємців та 261 юридичних осіб.

У галузевому розподілі традиційно більшість юридичних осіб зосереджено в оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів та мотоциклів (26,1%), операції з нерухомим майном; сільському, лісовому та рибному господарстві (22,9%), промисловості та будівництві (17,3%), транспорті, складському господарство (6,4%).

Більшість фізичних осіб-підприємців (ФОП) здійснюють господарську діяльність в оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів та мотоциклів (62,5%), наданні інших послуг (26,2%), промисловості та будівництві (3,5%), операції з нерухомим майном; сільському, лісовому та рибному господарстві (3,4%).

Згідно інформації наданої відділом з питань державної реєстрації за 9 місяців 2023 року в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних-осіб підприємців та громадських формувань зареєструвались: 14 юридичних осіб та 135 фізичних осіб – підприємців, припинили свою діяльність відповідно 2 та 110 осіб.

Незважаючи на всі труднощі, більшість бізнесу залучена до допомоги країні під час війни. Кожен п'ятий бізнес переконаний, що саме розвиток бізнесу, створення нових робочих місць, своєчасна та повна сплата податків – важливий внесок в перемогу України у війні з російською федерацією. Саме тому, враховуючи важке економічне становище всієї країни, бізнес громади продовжує і надалі сплачувати місцеві податки та збори. За 2022 рік підприємцями Охтирської міської територіальної громади сплачено до місцевого бюджету 33 007,4 тис.гривень, а саме:

- єдиний податок зараховано на суму 24 452,8 тис.гривень. Юридичні особи сплатили 3003,1 тис.гривень, а фізичні особи сплатили 21302,3 тис.гривень. Єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків, зараховано на суму 147,4 тис.гривень; податок на нерухоме майно з фізичних осіб (нежитлова нерухомість) - 956,2 тис.гривень;

- орендна плата з юридичних осіб - 6157,3 тис.гривень;
- орендна плата з фізичних осіб - 1436,6 тис.гривень;
- туристичний збір у сумі 4,5 тис.гривень.

Загальна сума надходжень протягом 2022 року зменшилася в порівнянні з 2021 роком на 10308,3 тис.гривень, або на 23,8%. На спад надходжень вплинуло:

- зменшення вдвічі середньомісячної кількості платників єдиного податку 1-ї та 2-ї груп, в результаті надходження зменшилися на 2752,2 тис.гривень, або на 31,2%;

- не нарахування та несплата з 1 березня 2022 року орендної плати за землю на територіях, де ведуться (велися) бойові дії, відповідно до Закону України №2120-IX від 15.03.2022 "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану». Протягом 2022 року перелік таких територій, що повинен затверджуватися Кабінетом Міністрів України, був відсутній. Тому платежі по окремих орендарях припинилися, всього зменшилися проти 2021 року на 4466,2 тис.гривень, або на 37,0%;

- ненарахування та несплата податку на нерухоме майно відповідно до Закону України № 2142-IX від 24.03.2022 "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану" за 2021 та 2022 роки по юридичних та фізичних особах, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії. Відсутність переліку таких територій стримала надходження податку, зменшилися платежі на 872,9 тис.гривень, або на 47,7%.

Виконання заходів Програми сприяє зменшенню регуляторного тиску на малий бізнес за рахунок розроблення і затвердження планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, прийняття, перегляду та відстеження їх результативності у відповідності з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

На 01 жовтня 2023 року в місті діє 27 регуляторних акти, з них 20 рішень Охтирської міської ради та 7 рішень - її виконавчого комітету.

Для вільного доступу підприємців, їх громадських об'єднань до інформації з питань регуляторної діяльності на офіційному сайті Охтирської міської ради запроваджені розділи з питань регуляторної діяльності, де постійно публікуються документи, підготовлені у процесі здійснення державної регуляторної політики.

Охтирська міська територіальна громада добре забезпечена закладами торгівлі, ресторанного господарства, а також закладами по наданню послуг.

Попри війну торговельна галузь громади продовжує розвиватись - відкриваються нові магазини, кафе, розширюється фірмова торгівля підприємств-виробників продовольчих товарів. Результатом чого є створення нових робочих місць та можливість для споживачів придбавати більш повний вибір товарів.

Станом на 01.10.2023 кількість закладів роздрібною торгівлі складає 398 закладів. Серед них кількість магазинів та кіосків з продажу непродовольчих товарів становить 221 магазин та 7 кіосків. Кількість продовольчих магазинів - 108 магазинів та 13 кіосків. У місті також діють 43 магазини та 6 кіосків з продажу змішаних товарів та 20 складів – магазинів.

Важливу роль у розвитку споживчого ринку відіграють фірмові магазини, які представляють продукцію вітчизняного товаровиробника. Станом на 01.10.2023 року у місті знаходиться 6 фірмових магазини з реалізації продуктів харчування (молоко та молочна продукція, питна вода, безалкогольні напої, пиво та солод, м'ясо, ковбасні вироби, хліб та хлібобулочні вироби).

Мережа закладів ресторанного господарства налічує 52 заклади на 2944 посадкових місць. Мережа закладів сфери послуг налічує 124 об'єкти (салони краси, перукарні, майстерні по ремонту складної побутової техніки, теле-аудіо-відео апаратури, ательє і майстерні з індивідуального пошиття швейних виробів, об'єкти з наданням фото-послуг, майстерні з ремонту взуття та ювелірних виробів, тощо).

Значне місце у задоволенні потреб населення у товарах продовжує належати ринкам. Станом на 01.10.2023 року мережа ринкового господарства громади складається з:

- 5 ринків різних форм власності з продажу продовольчих та промислових товарів на яких виділено та обладнано 1324 торгових місць для здійснення торгівлі та 96 місць для торгівлі з транспортних засобів;

- 1 ринок з продажу сільськогосподарської продукції на якому виділено 12 відкритих столів та 35 місць для торгівлі з транспортних засобів продукцією, вирощеною на присадибних ділянках та молодняка птиці і тварин;

- 1 торгівельний майданчик, на якому виділено 2 відкритих столи для продажу сільськогосподарської продукції, вирощеною на власних присадибних ділянках.

З метою підтримки розвитку малого та середнього підприємництва на офіційному сайті Охтирської міської ради розміщується та постійно оновлюється різна актуальна інформація.

Для просування продукції місцевих товаровиробників на внутрішньому і зовнішньому ринках суб'єктів підприємництва виробничої сфери діяльності постійно інформують листами про проведення Всеукраїнських та міжнародних ярмарково-виставкових заходів. Відповідна інформація також розміщується на офіційному сайті міської ради.

SWOT – аналіз

За допомогою проведеного SWOT-аналізу визначено переваги та недоліки внутрішнього та зовнішнього середовища на діяльність СГД громади.

Комплексний характер та взаємопов'язаність зазначених проблем із SWOT-аналізу із урахуванням сильних і слабких сторін та можливостей і загроз подальшого розвитку малого та середнього підприємництва дозволяє визначити програмно-цільовий метод їх вирішення, який передбачає узгодження в рамках єдиної програми комплексу заходів по напрямках, пріоритетних завданнях, виконавцях та ресурсах.

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
<p>Наявність місцевої програми підтримки бізнесу.</p> <p>Налагоджений відкритий діалог влади з представниками бізнесу для вирішення проблемних питань.</p> <p>Забезпечена прозорість, гласність та відкритість при прийнятті регуляторних актів.</p> <p>Порівняно низька вартість трудових ресурсів.</p> <p>Потенційний рівень сприйняття і запровадження сучасних інформаційних технологій.</p> <p>Наявність розгалуженої мережі установ з надання широкого спектру послуг для бізнесу.</p> <p>Можливості розвитку підприємницької ініціативи серед соціально вразливих верств населення.</p> <p>Забезпечення суб'єктами підприємництва загальних надходжень податків і зборів до місцевого бюджету.</p> <p>Функціонування координаційної ради з питань розвитку підприємництва.</p> <p>Прагнення підприємців працювати на розвиток регіону та країни в цілому.</p>	<p>Розрив партнерських відносин, втрата клієнтської бази. Труднощі з логістикою.</p> <p>Брак робочої сили технічних спеціальностей.</p> <p>Енерго- та ресурсозатратність виробництва у зв'язку зі зношеністю основних фондів.</p> <p>Відсутність сучасної інфраструктури для започаткування та підтримки розвитку бізнесу.</p> <p>Фінансова неспроможність підприємств забезпечити вихід на ринки ЄС.</p> <p>Обмеженість фінансових ресурсів, високі відсоткові ставки за кредитами банків, складність доступу до земельних ресурсів.</p> <p>Складність підключення до електромереж.</p> <p>Низька платоспроможність населення, високий ріст інфляції.</p> <p>Відсутність стабільного ринку збуту аграрної продукції.</p> <p>Зниження ціни на с/г продукції з одночасним ростом цін на пальне, добрива та засоби захисту рослин.</p>
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
<p>Посилення підтримки з боку ЄС, донорів, підвищення зацікавленості міжнародної спільноти, можливості участі в програмах ЄС.</p> <p>Розширення спроможності банківського сектора кредитувати МСП.</p> <p>Подальший розвиток інфраструктури підтримки підприємництва.</p> <p>Зниження адміністративних бар'єрів для розвитку підприємництва.</p> <p>Співпраця з містами-побратимами в торгово-економічній сфері.</p>	<p>Дія на території України воєнного стану і ведення бойових дій.</p> <p>Повільне відновлення економіки або нові макроекономічні потрясіння.</p> <p>Нестабільність законодавства, можливість негативних його змін.</p> <p>Збільшення відтоку трудових кадрів (включно з робочими спеціальностями) за кордон.</p> <p>Відсутність дієвих інструментів підтримки сільськогосподарських агропідприємств та підприємців</p> <p>Високий рівень монополізму енергетичної сфери.</p> <p>Недостатність державної підтримки МСП.</p>

	Збільшення навантаження господарювання. Нестабільна валютному ринку. Тінізація бізнесу.	на фінансового суб'єкти ситуація на
--	---	-------------------------------------

Спираючись на можливості та враховуючи загрози, що викладені в SWOT – аналізі, пріоритетними напрямками розвитку малого та середнього підприємництва в Охтирській міській територіальній громаді є:

- 1) упорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності;
- 2) фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка;
- 3) ресурсне та інформаційне забезпечення;
- 4) формування інфраструктури підтримки підприємництва.

3. Мета Програми

Метою цієї Програми є посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва Охтирської міської територіальної громади шляхом формування сприятливих умов для сталого розвитку підприємництва, зростання його інвестиційної та інноваційної активності, створення цілісної та ефективної системи підтримки бізнесу, а також усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності, результатом чого буде зростання зайнятості та збільшення добробуту населення.

4. Очікувані (прогнозні) показники ефективності реалізації заходів Програми.

Завдяки реалізації заходів Програми будуть створені сприятливі умови для розвитку підприємництва та залучення інвестицій, розв'язання актуальних проблем, що стримують розвиток приватної ініціативи, забезпечення економічного зростання, формування та впровадження ефективної системи підтримки та захисту суб'єктів малого та середнього підприємництва.

Реалізація заходів Програми дозволить збільшити кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва та підвищити показники їх діяльності.

За результатами виконання Програми на кінець 2026 року очікується збільшення:

кількості діючих суб'єктів малого і середнього підприємництва на 10 тис. наявного населення з 22,5 до 22,6 одиниць;

чисельності працюючих у суб'єктів малого і середнього підприємництва з 4370 у 2023 році до 4640 осіб;

обсягів реалізованої продукції (робіт, послуг) малими та середніми підприємствами з 2598,7 млн.грн. у 2023 році до 2805,1 млн.грн.

надходжень до міського бюджету від сплати єдиного податку з 24,4 млн.грн. до 33,1 млн.грн.

Найменування показників	Одиниця виміру	Значення показників				
		Факт	План	Прогноз		
		2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік
Кількість діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва на 10 тис. наявного населення	одиниць	22,5	21,7	22,0	22,03	22,6
Кількість зайнятих працівників на малих та середніх підприємствах	осіб	4856	4370	4460	4550	4640
Обсяги реалізованої продукції (робіт, послуг) малими та середніми підприємствами	млн.грн.	2887,5	2598,7	2667,5	2736,3	2805,1
Надходження до міського бюджету від сплати єдиного податку	млн.грн.	24,4	28,9	30,9	32,0	33,1

5. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію діяльності, пов'язаної з реалізацією Програми, здійснює управління фінансів та економіки Охтирської міської ради.

Контроль за виконанням заходів Програми здійснює постійна комісія Охтирської міської ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій, промисловості та підприємництва.

6. Заходи Програми

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.		
						2024	2025	2026
1. Упорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності								
1.1	Підвищення ефективності реалізації заходів державної регуляторної політики	1.1.1. Затвердження планів з підготовки проектів регуляторних актів, внесення до них відповідних доповнень, у разі необхідності. Оприлюднення затверджених планів та змін до них у порядку визначеному чинним законодавством.	Щороку до 15 грудня поточного року, внесення доповнень, у разі необхідності	Виконавчі органи Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
		1.1.2. Ведення реєстру чинних регуляторних актів.	Постійно	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
		1.1.3. Розміщення інформації про регуляторну діяльність виконавчих органів Охтирської міської ради у засобах масової інформації місцевого розповсюдження та в мережі Інтернет (на офіційному сайті Охтирської міської ради).	Протягом строку дії Програми	Виконавчі органи Охтирської міської ради	Кошти виконавців, місцевого бюджету (Програми)	6,0	6,0	4,0
1.2.	Проведення якісного та повного аналізу регуляторного впливу розроблених регуляторних	1.2.1. Проведення базових, повторних і періодичних відстежень результативності діючих регуляторних актів з метою анулювання неефективних нормативно-правових актів.	Протягом строку дії Програми	Виконавчі органи Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-

	актів та досягнення позитивних економічних результатів від упровадження регуляторних актів	1.2.2. Обговорення проектів регуляторних актів, які суттєво впливають на підприємницьке середовище.	Протягом строку дії Програми	Координаційна рада з питань розвитку підприємництва, виконавчі органи Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
1.3.	Удосконалення законодавчої бази, що регулює відносини у сфері підприємницької діяльності	1.3.1. Розроблення пропозицій щодо внесення змін до законодавчих та нормативно-правових актів у сфері підприємництва.	Протягом строку дії Програми	Координаційна рада з питань розвитку підприємництва, виконавчі органи Охтирської міської ради, громадські організації підприємців	Коштів не потребує	-	-	-
1.4.	Надання підтримки у реалізації встановлених законом прав суб'єктів малого і середнього підприємництва в одержанні документів	1.4.1. Надання консультацій спеціалістами Центру надання адміністративних послуг Охтирської міської ради та відділу з питань державної реєстрації.	Протягом строку дії Програми	Центр адміністративних послуг Охтирської міської ради, відділу з питань державної реєстрації	Коштів не потребує	-	-	-

	дозвільного характеру та адміністративних послугах			Охтирської міської ради				
1.5.	Надання оперативної консультативно - методичної допомоги суб'єктам господарювання	1.5.1. Функціонування «гарячої лінії з питань підприємництва» для суб'єктів господарювання (тел. 4-15-16)	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-

2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка

2.1.	Залучення до підприємницької діяльності безробітних шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації власної справи.	2.1.1. Організація професійного навчання осіб, які перебувають на обліку в державній службі зайнятості, за професіями та спеціальностями, які необхідні для започаткування та розвитку власної справи	Протягом строку дії Програми	Охтирська міськрайонна філія Сумського обласного центру зайнятості	Кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	У межах кошто-рисуних призначень	У межах кошто-рисуних призначень	У межах кошто-рисуних призначень
2.2.	Забезпечення інформаційної й організаційної підтримки бізнес-структур міста	2.2.1. Залучення суб'єктів малого та середнього підприємництва до участі в міжнародних, Всеукраїнських, обласних, міських програмах, грантах, виставкових заходах, форумах, семінарах, конкурсах тощо з метою сприяння їх активній діяльності і пошуку потенційних інвесторів та підвищення конкурентоспроможності	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Кошти місцевого бюджету (Програми)	15,00	15,0	20,0

		виготовленої продукції (товарів, робіт, послуг) підприємцями міста (оплата за участь, придбання та виготовлення презентаційно-іміджевих матеріалів, обладнання, канцтоварів, висвітлення заходів в ЗМІ тощо).						
2.3.	Надання фінансової підтримки на розвиток малого і середнього підприємництва	2.3.1. Безповоротна фінансова підтримка підприємців-початківців, що реалізують пріоритетні напрямки розвитку підприємництва на конкурсній основі	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Кошти місцевого бюджету (Програми)	110,0	110,0	110,0
		2.3.2. Застосування відповідно до податкового законодавства пільгових умов оподаткування місцевими податками та зборами для суб'єктів малого і середнього підприємництва.	Протягом строку дії Програми	Виконавчі органи Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
		2.3.3. Організаційна робота з проведення залучення коштів, грантів міжнародних фінансових організацій, іноземних банків інших недержавних установ для підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
3. Ресурсне та інформаційне забезпечення								
3.1.	Формування стимулюючих механізмів ресурсної підтримки малого і середнього підприємництва	3.1.1. Оновлення інформації на офіційному сайті міської ради щодо даних по кількості та стану нежитлових приміщень комунальної власності, земельних ділянок несільськогосподарського	Постійно	Виконавчі органи Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-

		призначення, які можуть бути передані у власність або оренду, об'єктів комунальної власності, що пропонуються до продажу на аукціоні						
		3.1.2. Створення та підтримка на сайті міської ради актуальної бази даних місцевих товаровиробників	Постійно	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
		3.1.3. Проведення промоцій щодо консолідації малого і середнього підприємництва шляхом розміщення на сайті Охтирської міської ради інформації щодо активних громадських організацій у сфері підприємництва з контактними даними, посилання на сайти, соціальні мережі тощо	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
		3.1.4. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з метою формування в суспільстві соціально відповідального бізнесу, легалізації трудових відносин та виплати заробітної плати «без конвертів» з метою створення умов для соціального захисту працівників	Протягом строку дії Програми	Управління соціального захисту населення Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
3.2.	Пропаганда і популяризація підприємницької діяльності	3.2.1. Висвітлення питань розвитку підприємництва громади на офіційному веб-порталі міської ради, в засобах масової інформації	Постійно	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради,	Коштів не потребує	-	-	-

				відділ інформаційно-аналітичного та комп'ютерного забезпечення Охтирської міської ради, громадські організації, підприємці міста.				
		3.2.2.Проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на популяризацію підприємництва, підвищення поінформованості суб'єктів підприємницької діяльності щодо започаткування і ведення бізнесу.	Постійно	Охтирська філія Сумського обласного центру зайнятості, управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
		3.2.3. Проведення міських конкурсів для підприємців, у тому числі за галузевими напрямками (висвітлення заходів в ЗМІ; закупівля та вручення подарунків, грамот, квітів, призів; оренда та святкове оформлення місць проведення заходів, послуги харчування та фахівців з проведення урочистих заходів, тощо).	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради, громадські організації, підприємці	Кошти місцевого бюджету (Програми)	5,0	5,0	5,0

		3.2.4. Проведення урочистих заходів з нагоди відзначення Дня підприємця та професійних свят в інших галузях економіки, в т. ч. - висвітлення заходів в ЗМІ, - закупка та вручення подарунків, грамот, квітів, призів, - оренда приміщень для проведення заходів, послуги закладів харчування та фахівців з проведення урочистих заходів, святкове оформлення місця проведення заходів, тощо	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради, громадські організації, підприємці	Кошти місцевого бюджету (Програми)	10,0	10,0	10,0
3.3.	Кадрове забезпечення підприємницької діяльності	3.3.1. Здійснення професійної орієнтації та переорієнтації незайнятого населення з метою розвитку підприємницької ініціативи у безробітних щодо започаткування ними власної справи у сфері малого та середнього бізнесу (організація та проведення семінарів, навчальних курсів для незайнятого населення з орієнтацією на підприємницьку діяльність).	Протягом строку дії Програми	Охтирська філія Сумського обласного центру зайнятості	Коштів не потребує	-	-	-
		3.3.2. Перепідготовка робітничих та управлінських кадрів для сфери малого і середнього підприємництва	Протягом строку дії Програми	Охтирська філія Сумського обласного центру зайнятості	Коштів не потребує	-	-	-
3.4.	Розвиток міжнародного співробітництва	3.4.1. Вивчення іноземного досвіду щодо форм підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки	Коштів не потребує	-	-	-

		в рамках міжнародного співробітництва		Охтирської міської ради				
		3.4.2. Організація та сприяння участі суб'єктів господарювання в ділових переговорах, бізнес-зустрічах, форумах області для пошуку міжрегіональних та зарубіжних партнерів	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
4. Формування інфраструктури підтримки підприємництва								
4.1.	Координація взаємодії влади і бізнесу щодо підтримки та розвитку малого підприємництва	4.1.1. Забезпечення функціонування координаційної ради з питань розвитку підприємництва	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Коштів не потребує	-	-	-
4.2.	Створення умов для ресурсної підтримки малого підприємництва	4.2.1. Підтримка роботи інформаційно-консультаційного центру (проведення семінарів, нарад; закупівля, ремонт, обслуговування оргтехніки; придбання методичних та нормативних видань, довідників, статистичних бюлетенів та щорічників, інших друкованих та роздаткових матеріалів, канцтоварів, передплата періодичних видань; придбання програмного забезпечення для комп'ютерної техніки, інші витрати)	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Кошти місцевого бюджету (Програми)	5,0	10,0	10,0

4.3.	Підвищення рівня інформованості суспільства з питань розвитку підприємництва	4.3.1. Забезпечення висвітлення в засобах масової інформації питань стану розвитку малого підприємництва міста	Протягом строку дії Програми	Управління фінансів та економіки Охтирської міської ради	Кошти місцевого бюджету (Програми)	4,0	4,0	4,0
Всього по Програмі				Кошти місцевого бюджету (Програми)		155,0	160,0	163,0

Секретар міської ради

Вікторія БУЛАХ

Начальник управління

Наталія ШАРКОВА

